

مشاوره شغلی

www.ketab.ir

مؤلفان:

فاطمه اشرفی، سپیده تیرانداز و علی نقی پوری بدر

حریم دانش

سرشناسه : اشرفی، فاطمه، ۱۳۵۶ -
 عنوان و نام پدیدآور : مشاوره شغلی/مؤلفان: فاطمه اشرفی، سپیده تیرانداز و علی نقی پوری بدر؛ ویراستار: عماد نجارزاده
 مشخصات نشر : تهران: حریم دانش، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری : ۲۱۶ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۹۰-۰۰-۶-۶
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع : راهنمایی شغلی -- جنبه‌های روان‌شناسی -- آموزش و پرورش
 موضوع : Vocational guidance -- Psychological aspects -- Education :

شناسه افزوده : تیرانداز، سپیده، ۱۳۶۸ -
 شناسه افزوده : نقی‌پوری بدر، علی، ۱۳۶۲ -
 رده‌بندی کنگره : HF۵۳۸۱
 رده‌بندی دیویی : ۶۵۰/۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۴۷۶۲۳۵

عنوان کتاب: مشاوره شغلی

مؤلفان: فاطمه اشرفی، سپیده تیرانداز و علی نقی پوری بدر

ویراستار: عماد نجارزاده

ناشر: حریم دانش

نوبت چاپ: چاپ اول ۱۴۰۰

قیمت: ۵۰۰,۰۰۰ ریال

تیراژ: ۱۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۹۰-۰۰-۶-۶

کلیه حقوق چاپ و نشر برای انتشارات حریم دانش و مولف محفوظ می‌باشد.

فروشگاه شماره ۱: میدان انقلاب، ابتدای پاساژ تالار بزرگ کتاب، کتاب فروشی زبان گویا تلفن: ۶۶۴۱۶۴۲۵

فروشگاه شماره ۲: میدان انقلاب، جنب بانک صادرات، پلاک ۱۳۵۷، کتاب فروشی محسن تلفن: ۶۶۴۹۲۶۶۲

فروشگاه شماره ۳: میدان انقلاب، روبروی سینما بهمن، پلاک ۱۳۷۰ کتاب فروشی بهنام تلفن: ۶۶۴۱۶۴۲۵

وب سایت: www.HarimeDanesh.com اینستاگرام: h.a.r.i.m.d.a.n.e.s.h

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۳
بخش اول: کلیات راهنمایی و مشاوره شغلی	
فصل اول: آشنایی با مبانی راهنمایی و مشاوره شغلی.....	۱۷
تعریف مشاوره‌ی شغلی.....	۱۷
تفاوت راهنمایی شغلی و مشاوره‌ی شغلی.....	۲۰
اطلاعات مورد نیاز در راهنمایی و مشاوره شغلی.....	۲۰
ابعاد اطلاعات شغلی.....	۲۱
تفاوت‌های موجود بین کار و بار، شغل و حرفه.....	۲۲
اهمیت مشاوره‌ی شغلی.....	۲۳
هدفهای ارائه اطلاعات شغلی و حرفه‌ای.....	۲۴
تاریخچه‌ی مشاوره‌ی شغلی و حرفه‌ای.....	۲۵
فصل دوم: راهبردهای مورد توجه در راهنمایی و مشاوره شغلی.....	
نقش جنسیت در راهنمایی و مشاوره شغلی.....	۲۹
تعریف جنس و جنسیت.....	۳۰
تفاوت جنسیتی در نگاه به شغل.....	۳۱
توصیه‌هایی به روانشناسان و مشاوران شغلی.....	۳۳
نقش فرهنگ در راهنمایی و مشاوره شغلی.....	۳۴
فرهنگ چیست؟.....	۳۴
دیدگاه چند فرهنگی در مشاوره.....	۳۵
توصیه‌هایی به مشاوران در زمینه تفاوت‌های فرهنگی.....	۳۷
موارد اخلاقی مورد توجه مشاوران.....	۳۸

۳۹		دستورالعمل‌های اخلاقی
۴۱		فصل سوم: نقش افراد مختلف در راهنمایی و مشاوره شغلی
۴۱		نقش اولیاء در برنامه‌ی راهنمایی و مشاوره‌ی شغلی
۴۳		نقش مدیران در برنامه‌ی راهنمایی و مشاوره‌ی شغلی
۴۵		نقش معلمان در برنامه‌ی راهنمایی و مشاوره‌ی شغلی
۴۶		نقش مشاور

بخش دوم: خودشناسی

۵۱		فصل اول: ارزیابی ویژگیهای فردی
۵۱		استعداد
۵۸		تعریف شخصیت
۶۰		علاق و رغبت‌ها
۶۱		رغبت‌ها یا علائق شغلی چیست؟
۶۲		سنجش رغبت‌ها
۶۳		تلفیق اطلاعات رغبت، استعداد و شخصیت
۶۴		ارتباطات بین استعداد - شخصیت
۶۵		ارتباطات بین رغبت - شخصیت
۶۷		ارتباط بین رغبت - استعداد
۶۸		ارتباطات بین رغبت - استعداد - شخصیت
۷۲		ترکیب فرضیات ارزیابی شغلی
۷۵		فصل دوم: ارزیابی ویژگیهای فردی دیگر مؤثر در انتخاب شغل
۷۶		ارزش‌ها
۷۷		انواع ارزشها

الف: ارزشهای کلی.....	۷۷
ب: ارزشهای مرتبط با شغل.....	۷۸
طبقه بندی ارزشها از نظر راکبیج.....	۸۰
خویشتن پنداری.....	۸۲
تعریف خود پنداری.....	۸۳
شکل گیری خویشتن پنداری شغلی.....	۸۴
مهارت ها.....	۸۶
تعریف مهارت.....	۸۶
انواع مهارت ها.....	۸۷
شناسایی مهارت ها.....	۸۹
اهمیت مهارت های اساسی.....	۹۰
ترجیحات شغلی.....	۹۲
سبک زندگی.....	۹۴
نقش آموزش در بدست آوردن فرصتهای شغلی.....	۹۸
فصل سوم: عوامل اجتماعی مؤثر در بدست آوردن فرصت های شغلی.....	۱۰۱
عوامل اجتماعی مؤثر بر انتخاب شغل.....	۱۰۱
نقش نیازهای اجتماعی و عملکردها بر طبیعت و ساختار مشاغل.....	۱۰۳
علائم و نشانه های تغییر در طبیعت مشاغل.....	۱۰۵
نقش الگوها در انتخاب شغل.....	۱۰۸
نقش های جنسی.....	۱۱۰
نقش و اهمیت شغل بر اوقات فراغت.....	۱۱۰

بخش سوم: اکتشاف آموزشی و شغلی

- ۱۱۵..... فصل اول: اطلاعات شغلی
- ۱۱۶..... اطلاعات شغلی چیست؟
- ۱۱۷..... انواع استفاده از اطلاعات شغلی
- ۱۱۷..... منابع کسب اطلاعات شغلی
- ۱۱۸..... انواع منابع کسب اطلاعات شغلی
- ۱۲۳..... مسائل مورد توجه مشاوران در ارائه اطلاعات شغلی
- ۱۲۵..... فصل دوم: سیاست‌های کاریابی
- ۱۲۵..... کاریابی
- ۱۲۶..... مهارت اول: تعیین اهداف شغلی
- ۱۳۰..... شبکه سازی
- ۱۳۲..... مصاحبه
- ۱۳۲..... پیش از مصاحبه
- ۱۳۳..... عوامل مؤثر در ایجاد اعتماد به نفس هنگام مصاحبه
- ۱۳۵..... لحظه آغاز مصاحبه
- ۱۳۶..... ده پند هنگام انجام مصاحبه

بخش چهارم: طرح ریزی شغلی

- ۱۴۵..... فصل اول: تصمیم گیری
- ۱۴۶..... هشت راهبرد تصمیم گیری دینکلج
- ۱۴۸..... چهار سبک تصمیم گیری
- ۱۴۹..... مراحل تصمیم گیری
- ۱۴۹..... الف: مرحله انتظار برای یک انتخاب

۱۵۲	ب: مرحله سازگاری.....
۱۵۳	رویکرد حذف تسلسلی.....
۱۵۴	تعریف و ساخت دادن تصمیم.....
۱۵۴	مشخص کردن ابعاد مختلف مشکل یا مسأله.....
۱۵۷	رتبه بندی موارد با توجه به اهمیت آنها.....
۱۵۹	مشخص کردن دامنه قابل قبول برای هر مورد.....
۱۵۹	حذف مشاغل.....
۱۶۰	تصمیم گیری در مورد اینکه آیا لیست مشاغل مورد قبول طولانی است یا خیر؟.....
۱۶۰	رسیدن به یک لیست انتخابهای شغلی برای اکتشاف بیشتر.....
۱۶۳	فصل دوم: رویکرد هفت مرحله‌ای تصمیم گیری شغلی.....
۱۶۳	رویکردی منظم و هفت مرحله‌ای به تصمیم گیری شغلی.....
۱۶۴	مرحله ۱- تعریف مسأله یا مشکل.....
۱۶۶	مرحله ۲- ایجاد یک طرح اقدام یا عمل.....
۱۶۹	مرحله ۳: روشن سازی ارزشها.....
۱۷۰	مرحله ۴: تعیین گزینه‌ها.....
۱۷۴	مرحله ۶: حذف سیستماتیک گزینه‌ها.....
۱۷۷	مرحله هفتم: شروع عمل یا فعالیت.....
	بخش پنجم: راهنمایی و مشاوره‌ی شغلی در مدارس
۱۸۱	فصل اول: راهنمایی و مشاوره‌ی شغلی در دوره‌ی ابتدایی.....
۱۸۱	راهنمایی و مشاوره‌ی شغلی و حرفه‌ای در مدارس.....
۱۸۲	راهنمایی و مشاوره‌ی شغلی و حرفه‌ای در مدارس ابتدایی.....
۱۸۴	برنامه‌های آموزش شغلی مدارس ابتدایی.....

پیشگفتار

در طول قرون همگام با تکامل گونه‌های انسانی کار نیز تغییراتی شگرف داشته است. اجداد اولیه‌ی ما، فرصت‌های انتخاب شغلی محدودی داشته‌اند، آنچه انسانهای آن دوره انجام می‌دادند اساساً برای حفظ بقای گونه‌ها بوده است. در جامعه سنتی تقریباً شغل افراد از قبل تعیین شده بود و فرزندان معمولاً شغل پدران خود را ادامه می‌دادند و هدف از کار کردن هم اساساً برای حفظ جان و تأمین پناهگاه بوده است. اما در عصر صنعتی تنوع نیازهای انسان از یک طرف و از طرفی دیگر رشد و گسترش صنایع و تکنولوژی در نتیجه‌ی ایجاد مشاغل گوناگون و دلایل مختلف برای کار کردن و رای کسب پول و درآمد (از جمله برای بالا بردن ارزش و شأن اجتماعی، برای کمک به مردم، تجربه قدرت و پالایش روانی و گسترش مشاغل خدماتی) انتخاب شغل را دشوار نموده است، لذا برای برآوردن نیازهای مختلف در ازای کار و داشتن یک انتخاب شغلی درست لزوم راهنمایی و مشاوره شغلی نه تنها احساس می‌شود، بلکه لازم و ضروری به نظر می‌رسد.

از آنجایی که فرآیند راهنمایی و مشاوره شغلی از دیدگاه صاحب‌نظران مختلف در این حوزه شامل مراحل درک واضح و روشن از استعداد، توانایی‌ها، علائق، آرزوها و آرمان‌ها، آگاهی از شرایط موفقیت، مزایا و معایب، محاسن، و چشم انداز سیاست‌های مختلف کار؛ استدلال صحیح در مورد رابطه‌ی این دو گروه از واقعیت‌ها و کمک به مراجعین برای کاربایی می‌باشد در این کتاب سعی شده است تا راهنمایی و مشاوره شغلی در چهارچوب این چهار مرحله ارائه گردد. البته مشاوره شغلی مرحله پنجمی هم دارد که شامل مرحله سازگاری می‌باشد و در این مرحله به فرد تازه استخدام شده کمک می‌شود تا با شغل جدید سازگار شده و به اشتغال مفید دست یابد.